

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 7 1 5 6 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola

Sreda, 6. junij 2007 / 120 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloža. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od devetih vprašanj jih izberite sedem, na katera boste odgovarjali, in obkrožite njihove zaporedne številke. Pri ocenjevanju se bodo upoštevali samo ti odgovori. Pišite v izpitno polo, v za to določen prostor, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom, in to čitljivo.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 32 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

1. IKONOGRAFIJA

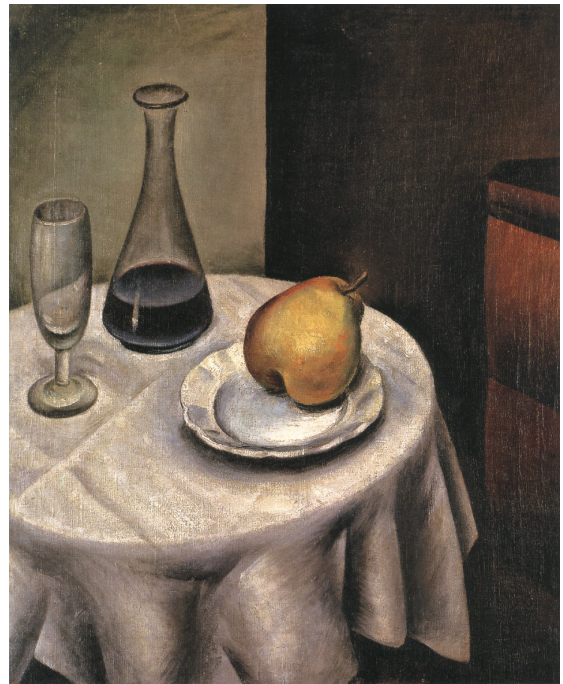
Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

- A) Na delih pod zaporednimi številkami 1, 2, 3, 4 in 5 so predstavljeni najpomembnejši neposredno spoznavni ikonografski motivi. Zapišite, za kateri neposredno spoznavni motiv gre.

Slika 1 _____

Slika 2 _____

Slika 3 _____

Slika 4 _____

Slika 5 _____

Pet navedb za 1 točko

Slika 6

Slika 7

- B) Razložite, kaj je žanr, in povejte, katero umetnostnozgodovinsko obdobje velja za zlato dobo žanra? (Pomagajte si slikama 6 in 7.)

1 točka

- C) Razložite vsebino umetniškega dela na sliki št. 7.

1 točka

Slika 8

Slika 9

- D) Žanr je v srednjeveški umetnosti razmeroma redek. Še največkrat ga srečamo v upodobitvah dvanajstih mesecev. Kateri žanrski prizori se najpogosteje pojavljajo v upodobitvah mesecev? Pomagajte si z miniaturo iz Sijajnega horarija vojvode Berryjskega na slikah 8 in 9.

Dve navedbi za 1 točko

- E) Še redkeje kakor žanr se v srednjeveški umetnosti pojavlja golo človeško telo. Pojasnite, zakaj je srednji vek nenaklonjen upodabljanju golega telesa.

1 točka

- F) V renesansi se je odnos do golega človeškega telesa zelo spremenil, umetniki pa so pri svojem delu radi posegli po mitološki preobleki. Na slikah 10 in 11 so antični bogovi izgovor za upodobitev golega telesa. Z opazovanjem atributov prepoznajte antični božanstvi in napišite njuni imeni na črte pod slikami.

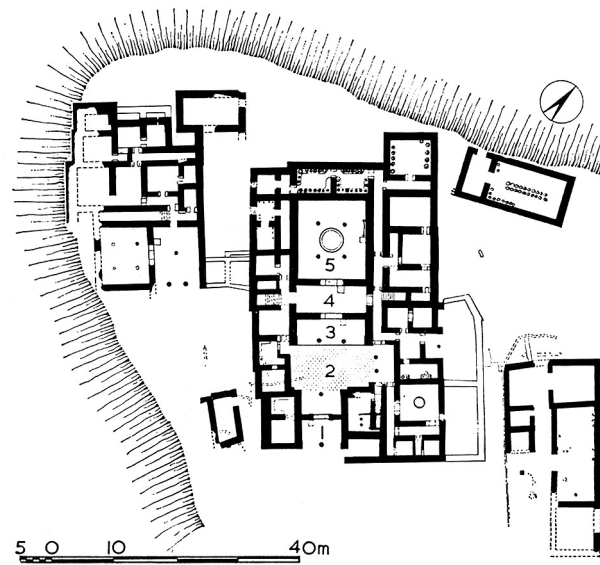
Slika 10

Slika 11

Obe navedbi za 1 točko

2. ANTIČNA ARHITEKTURA

Slika 1

- A) V antičnem obdobju predstavlja pomembno vlogo v razvoju tempeljska arhitektura. Oglejte si tloris stavbe na sliki 1 in povejte, kako se imenuje značilni stavbni tip mikenske kulture, ki predstavlja izhodišče za razvoj grškega templja.

Opišite ga:

Oba odgovora za 1 točko

Slika 2

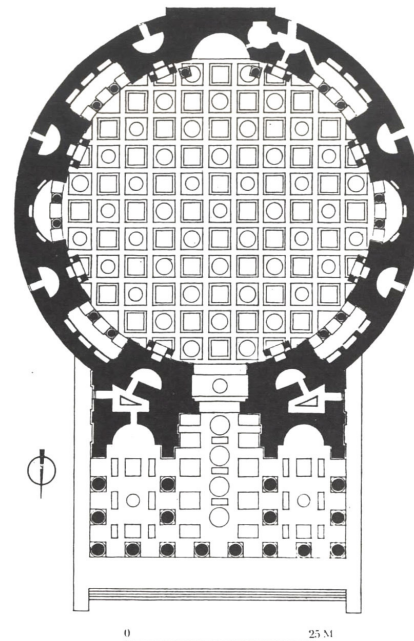
- B) Na sliki 2 vidite značilen grški tempelj. V katerem stebnem redu je postavljen?

Predstavite štiri značilnosti tega stebnega reda:

1 točka

Slika 3a

Slika 3b

- C) Tako kakor na drugih področjih je imela grška tradicija tudi pri oblikovanju rimske arhitekture pomembno vlogo. Poimenujte tempelj na sliki št. 3 in predstavite tri njegove arhitekturne značilnosti.

Ime templja: _____

Arhitekturne značilnosti:

1 točka

Slika 4

D) Na sliki 4 vidimo Kolosej. Kaj je Kolosej in čemu je bil namenjen?

Fasada Koloseja je v arkadnih nadstropjih razčlenjena s polstebri; navedite stebrne rede, kot si sledijo od spodaj navzgor.

Oba odgovora za 1 točko

Slika 5

E) Na sliki 5 vidite ostanke rimske bazilike. Kakšna je bila njena funkcija?

(1 točka)

F) Predstavite temeljne značilnosti tega arhitekturnega tipa (tloris, zgradba, prerez, osvetlitev).

Tri navedbe za 1 točko

3. PREPOZNAVANJE UMETNOSTNOZGODOVINSKEGA OBDOBJA – SLOG IN IKONOGRAFIJA

- A) Povejte, kateremu umetnostnozgodovinskemu obdobju pripadajo spomeniki na slikah od 1 do 4 in ga (v stoletjih) časovno opredelite.

Oba odgovora za 1 točko

Slika1

Slika2

Slika3

Slika4

- B) Poslikava na sliki 1 krasi podzemni prostor, v katerem so prvi kristjani pokopavali svoje mrtve. Kako imenujemo podzemna pokopališča prvih kristjanov in v kateri slikarski tehniki je izdelana večina poslikave?

Oba odgovora za 1 točko

- C) Na sliki 1 vidite nekaj znanih krščanskih motivov. Poimenujte vsaj dva.

Oba odgovora za 1 točko

- D) Med glavne kiparske naloge tega obdobja sodijo kiparsko okrašene kamnite krste. Kako imenujemo tovrstne kamnite krste? S katero kiparsko zvrstjo so največkrat okrašene? (Pomagajte si s slikami 2, 3 in 4.)

Obe navedbi za 1 točko

- E) Ob spomenikih na slikah 2, 3 in 4 opišite temeljne slogovne in vsebinske značilnosti kiparstva tega obdobja.

Štiri navedbe za 1 točko

- F) Na tovrstnih spomenikih so pogosto izklesani značilni krščanski simboli. Navedite vsaj tri krščanske simbole in razložite njihov pomen.

Tri navedbe za 1 točko

4. PREPOZNAVANJE UMETNIKA

- A) Oglejte si slike 1 do 6 v barvni prilogi in napišite, kdo je njihov avtor in v katerem obdobju je ustvarjal.

Slikar: _____ Obdobje: _____

1 točka

- B) Ob slikovnem gradivu predstavite značilnosti njegovega slikarstva, ki so pomembno vplivale na nadaljnji razvoj slikarstva v Evropi (štiri navedbe).

Za štiri navedbe 1 točka

- C) V zgodnjem obdobju je slikar sodeloval pri poslikavi cerkve na sliki 1a in 1b v barvni prilogi, prizori pa so vezani na cikel poslikav iz življenja svetnika, ki mu je cerkev posvečena. Kdo je ta svetnik in v katerem mestu je cerkev?

1 točka

- D) V zrelo obdobje slikarjevega ustvarjanja sodi obsežna poslikava kapele, ki je predstavljena s slikami 2, 3, 4, 5, in 6 v barvni prilogi. Navedite štiri ikonografske motive, ki jih prepoznate v slikovnem gradivu.

Slika 2: _____ Slika 5: _____

Slika 3: _____ Slika 6: _____

Slika 4: _____

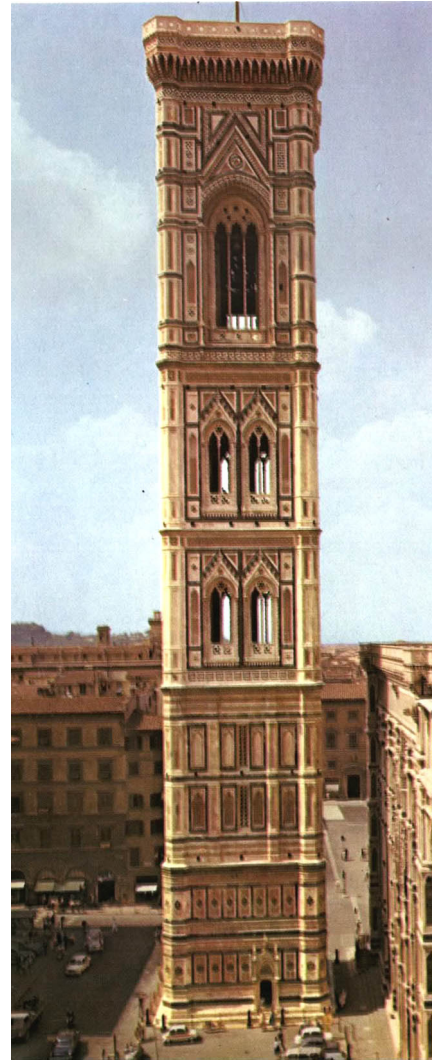
Za štiri pravilne navedbe 1 točka

- E) Izberite enega od motivov, ki ste jih prepoznali, in ga natančneje vsebinsko predstavite.

1 točka

- F) Zadnja leta svojega življenja je avtor preživel kot uveljavljeni umetnik v rojstnem mestu renesanse, kjer so mu zaupali več umetniških nalog. Poimenujte arhitekturni spomenik na sliki 1 in mesto, kjer stoji.

1 točka

Slika 1

5. PREPOZNAVANJE SLOGOVNEGA OBDOBJA

Slika 1

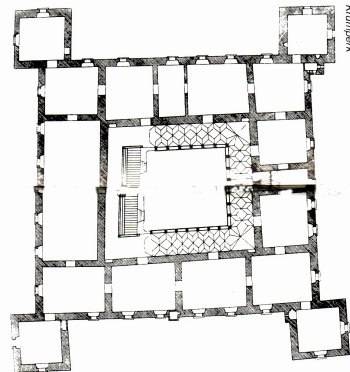
Slika 2

Slika 3a

Slika 4

Slika 3b

- A) Na slikah 1, 2, 3 in 4 vidite nekaj znanih slovenskih arhitekturnih spomenikov. Kateremu zgodovinskemu slogu pripadajo?

1 točka

- B) Poimenujte spomenike na slikah od 1 do 4 in povejte, kje jih najdete (navedba kraja).

1 _____

3a in b _____

2 _____

4 _____

Tri navedbe za 1 točko

C) Naštejte vsaj tri značilnosti tega sloga v arhitekturi.

Tri navedbe za 1 točko

Slika 5

Slika 6

D) Na slikah 5 in 6 sta deli najvidnejšega kiparja, ki je v tem obdobju ustvarjal na Slovenskem. Poimenujte tega kiparja.

1 točka

E) Ob slikah 5 in 6 navedite vsaj tri značilnosti kiparstva tega zgodovinskega sloga.

Tri navedbe za 1 točko

Slika 7

Slika 8

- F) Slikarstvo tega obdobja na Slovenskem je razpeto med zapoznelimi odmevi predhodnega zgodovinskega sloga in napovedjo naslednjega zgodovinskega sloga. Freska na sliki 7 je zavezana _____ slogu, poslikava na sliki 8 napoveduje _____ . (Vpišite ustrezna zgodovinska sloga.)

Obe pravilni navedbi za 1 točko

6. BAROČNI PORTRET

A) Oglejte si slikovno gradivo od 1 do 8 in s številko izpišite reprezentančne portretne upodobitve.

1 točka

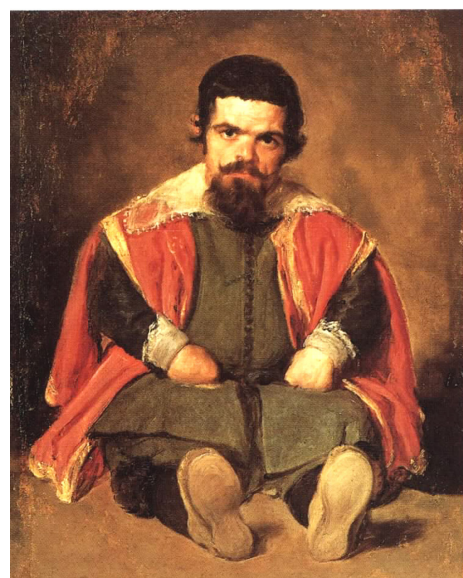
Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

B) Zapišite ime avtorja baročnih kiparskih portretnih doprsij in navedite dve značilnosti njegovih kiparskih del.

Avtor: _____

Značilnosti (dve navedbi): _____

- C) Poimenujte tip portreta, opredeljenega s številom oseb in predstavljenega s slikama 2 in 3. Zapišite, v kateri deželi se je še posebno razmahnil in zakaj.

Vse tri navedbe za 1 točko

- D) Primerjajte sliki 2 in 3 ter zapišite značilnosti, novosti slikarskega jezika avtorja slike 2.

Tri navedbe za 1 točko

- E) Med portretnimi slikami od 1 do 8 izberite tiste, na katerih se je avtor tudi sam upodobil. Zapišite jih s številkami in ob njih navedite priimke avtorjev.

Dve navedbi za 1 točko

- F) Slika 6 ima zanimivo prostorsko zgradbo. S katerimi slikarskimi prijemi avtor oblikuje prostor?

Dve navedbi za 1 točko

7. POZNAVANJE SLIKARSKIH SMERI 19. STOLETJA

- A) Razporedite ustrezne številke slik 7 do 15 v barvni prilogi k posameznim slikarskim obdobjem.

Romantika: _____

Realizem: _____

Impresionizem: _____

Šest pravih odgovorov 1 točka, devet pravih 2 točki

- B) Kaj so značilnosti romantične krajine? Pomagajte si s slikami.

Dve navedbi za 1 točko

- C) Impresionisti v slikanju narave uveljavljajo plenerizem. Katere spremembe to prinese v impresionistično slikarstvo?

Tri navedbe za 1 točko

- D) Slika 10 v barvni prilogi ima alegorično vsebino. Razložite alegorično vsebino slike in posebej predstavite figuro ženske z zastavo v roki.

1 točka

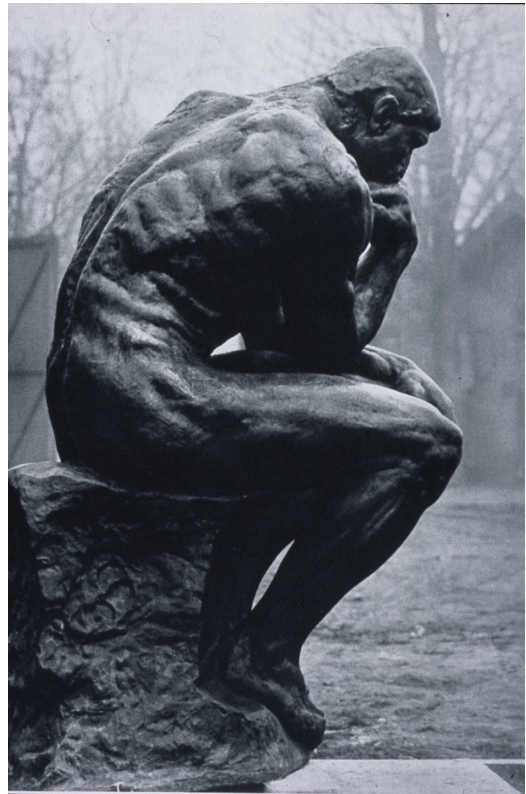
- E) Realizem poskuša prikazati resničnost čim bolj objektivno. Ob opazovanju slikovnega gradiva zapišite, kako se ta objektivnost formalno in vsebinsko kaže na slikah.

Dve navedbi za 1 točko

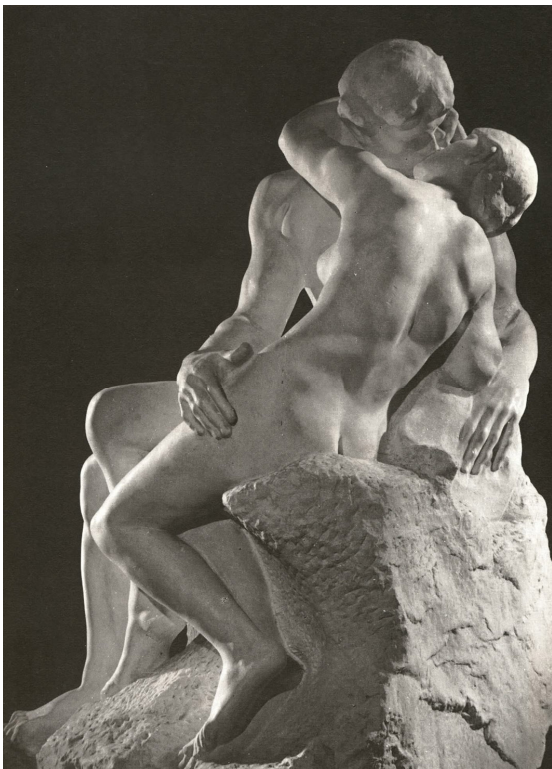
8. PREPOZNAVANJE UMETNIKA

Slika 1

Slika 2

Slika 4

Slika 3

Slika 5

Slika 6

- A) Oglejte si slike 1 do 4 in napišite avtorja ter (slogovno) obdobje, v katerem je ustvarjal.

Obe navedbi za 1 točko

- B) Katere so značilne kiparske tehnike, ki jih je umetnik najpogosteje uporabljal?

Tri navedbe za 1 točko

- C) Ob slikovnem gradivu (slike od 1 do 4) predstavite značilnosti njegovega kiparstva, s katerim je pomembno vplival tako na sodobnike kakor na nadaljnji razvoj kiparstva v evropski umetnosti.

Tri navedbe za 1 točko

- D) Kipar je prelomil s tradicijo akademskega kiparstva, ki se je uveljavilo predvsem po zaslugi neoklasicističnega kiparja A. Canove, čigar deli vidite na slikah 5 in 6. Navedite slogovne značilnosti neoklasicističnega kiparstva.

Tri navedbe za 1 točko

- E) Ena mojstrovih najbolj monumentalnih upodobitev je predstavljena na sliki 1. Poimenujte upodobitev in napišite, na podlagi katerega literarnega besedila je nastala.

Obe navedbi za 1 točko

- F) Med spomeniško plastiko ima posebno mesto njegovo delo na sliki 3. Razložite vsebino te upodobitve.

1 točka

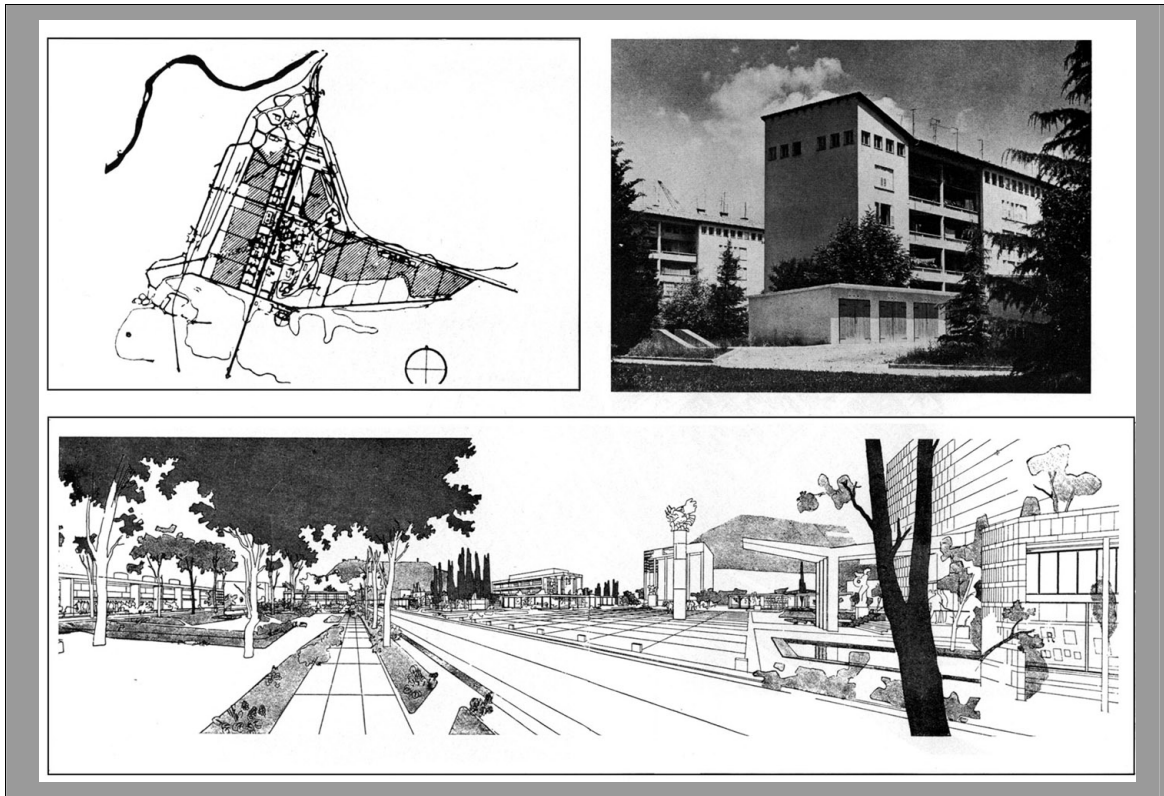
9. ARHITEKTURA 20. STOLETJA NA SLOVENSKEM

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4a

Slika 4b

Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

- A) Zapišite avtorja, ki je kot arhitekt in urbanist sodeloval pri popotresni ureditvi Ljubljane. Njegove ljubljanske stavbe umestite v slogovno obdobje. Pomagajte si z njegovima deloma na slikah 2 in 4.

Obe navedbi za 1 točko

- B) Arhitekt Ivan Vurnik je v svojem zgodnjem obdobju oblikoval »nacionalni slog«. Med slikami poiščite stavbo, ki jo uvrščamo v ta slog. Povejte zakaj je ta slog poimenovan »nacionalni slog«.

Slika _____

Obe navedbi za 1 točko

- C) Tretji pionir moderne slovenske arhitekture je Jože Plečnik, ki je med obema vojnama s svojim delom Ljubljani vtisnil poseben pečat. Imenujte Plečnikove ključne urbanistične zasnove, ki so oblikovale mesto.

Dve navedbi za 1 točko

- D) Enega vrhuncev Plečnikovega dela pomeni stavba na sliki 6. Poimenujte to stavbo.

Notranjost stavbe s poudarjenim stopniščem je Plečnik zaznamoval s simbolnim pomenom. Razložite to simboliko.

Obe navedbi za 1 točko

- E) Poimenujte ključnega slovenskega arhitekta obdobja po drugi svetovni vojni, ki je ob načrtovanju Nove Gorice (slika 3) uveljavil načela modernega urbanizma.

Ob opazovanju slike zapišite dve načeli modernega urbanizma.

Vse tri navedbe za 1 točko

- F) Na sliki 1 je predstavljeno delo arhitekta Eda Mihevca Kozolec v Ljubljani. Zapišite dve arhitekturni značilnosti stavbe in jo umestite v arhitekturno smer.

Vse tri navedbe za 1 točko

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN